

Kie Teetsee' – Deuteronomium 21:10 – 25:19

Aliyah 1 – Deuteronomium 21:10 – 21:21

Deze *parshah* begint met: *als u uittrekt (kie teetsee')* voor de oorlog met uw vijanden...¹ Met precies dezelfde woorden begon ook Deuteronomium 20:1. Dit maakt gelijk duidelijk, dat de huidige *parshah* en de vorige *parshah* thematisch sterk verbonden zijn. Beide gedeeltes hebben betrekking op **oorlogsvoering**. Alleen spreekt de vorige *parshah* over het moment voorafgaande aan de oorlog en spreekt de huidige *parshah* over het moment na afloop van de oorlog.

In Deuteronomium 20 wordt het volk voorbereid op de oorlog. De **priesters** en **gerechtsdienaars** moeten het volk moed inspreken en zij mogen alleen diegenen toestaan om te vechten, die ook van harte daartoe bereid zijn en qua levensfase daaraan toe zijn. Ook al blijven er dan maar 300 man over, zoals bij Gideon.² Het is namelijk God Zelf, die voor zijn volk de oorlog voert.

Nu gaat dit over meer dan letterlijke oorlogsvoering alleen. De volken, die de Israëlieten moesten verslaan, dienden namelijk de afgoden. Het was tegelijk een **geestelijke strijd** tussen het machtsgebied, waarover God heerste en het machtsgebied, waarover de afgoden en demonische machten heersten. Daarom mochten de Israëlieten ook niemand van de Kanaänieten in leven laten, want die zouden hen verleiden om ook de afgoden te gaan dienen en hen zo in het verderf storten. Alleen van de volken, die ver weg woonden, mochten de Israëlieten de vrouwen, kinderen en dieren laten leven.³

In de eerste *aliyah* van de vorige *parshah* werd ook Gods rechtssysteem voor de Israëlieten behandeld. Dit had niet alleen te maken met een letterlijk rechtssysteem op aarde, maar ook met het **hemelse rechtssysteem**. En het hemelse rechtssysteem heeft weer alles te maken met de geestelijke oorlogsvoering. Pas als er een hemelse gerechtelijke uitspraak is gedaan, kan er rechtmatige geestelijke strijd gevoerd worden, waarop God de overwinning gaat geven. Er wordt alleen gevochten op Gods initiatief. Dan gaat Hij de overwinning geven op aarde, zoals in de hemel.

We zullen zo meteen zien, dat de huidige *parshah* ons principes wil leren over deze geestelijke strijd. Maar eerst vraag ik de aandacht voor de wetgeving betreffende de **letterlijke oorlogsvoering**: in ons gedeelte wordt geleerd, dat het de Israëlieten onder bepaalde voorwaarden is toegestaan om een **vrouw van het overwonnen volk** tot vrouw te nemen. Laten we hier wat beter naar kijken...

Als God het volk Israël de overwinning in de strijd gegeven heeft, dan mogen de Israëlieten de vrouwen, de kinderen en de dieren van verafgelegen volken laten leven en als gevangenen meevoeren. Als één van de Israëlieten dan een vrouw onder de

---

¹ Eigenlijk staat hier 'over uw vijanden', wat laat zien dat de strijd op hoger niveau gestreden wordt.

² Richteren 7.

³ Deut. 20:14-18.

gevangenen ziet, die hij begeerd, dan moet hij haar in zijn huis brengen. Daar zal zij dan haar **hoofd scheren**, haar **nagels knippen** en haar **gevangenenkleding uittrekken**. En zij zal een **maand lang** haar vader en moeder bewenen. Daarna mag de Israëliet pas seksuele omgang met haar hebben en haar tot vrouw nemen.

Deze wet wordt gegeven ter **bescherming** van de gevangengenomen vrouwen. In die dagen en helaas ook in onze dagen nog, worden vrouwen in de oorlog vaak zonder respect behandeld. Oorlog staat vaak gelijk aan verkrachting, dwang en nemen wat je maar wilt. Maar de Israëlieten mogen van God zo niet handelen. Ze mogen niet impulsief een seksuele relatie met een vrouw aangaan. Er moet eerst een maand overheen gaan, waarin de vrouw er ook nog eens niet zo aantrekkelijk uitziet, als ze geschoren is. Als de Israëliet dan nog steeds met haar wil trouwen, dan mag hij dat doen.

Opvallend is ook dat de vrouw niet door anderen geschoren en geknipt wordt. Nee, dat wordt ze geacht **zelf te doen**. Zij scheert haar haar af, knipt haar nagels, doet haar gevangenenkleding uit en beweent haar ouders voor een maand. Van meet af aan wordt ze als handelend persoon in haar kracht gezet. Dit leert de Israëlieten dat ze niet zomaar met een mens mogen doen, wat ze willen. De vrouw wordt geacht zelf te handelen en er hoeft in principe geen inbreuk gemaakt te worden op haar persoonlijke ruimte.

Hoewel men in de Bijbelse tijd nog niet veel wist over **hygiëne**, waren de wetten van God hun tijd ver vooruit. Het scheren van het haar, het knippen van de nagels, het afleggen van de gevangenenkleding en de maand van quarantaine was een perfecte oplossing voor het grote gevaar om vreemde ziektes van andere volken over te nemen. Sowieso leefden de Israëlieten onbewust vele malen hygiënischer dan hun buurvölkeren, door zich aan de wetten van God te houden. Zo weerde God door hun gehoorzaamheid alle ziektes van hen, die Hij op de Kanaänieten en andere volken had gelegd.⁴

In onze moderne tijd weten we dat in het haar, onder de nagels en in de kleding heel veel bacteriën zitten. Daarom was het belangrijk om deze **bronnen van bacteriën** weg te nemen. In de maand van quarantaine, terwijl de vrouw al leefde naar de Bijbelse wetten, konden de meeste bacteriën sterven. Daarna mocht de Israëlitische man pas intiem worden met de gevangengenomen vrouw.

Maar ook in **geestelijke zin** gebeurt hier iets belangrijks. We hebben in de eerste *aliyah* van *parshat Metsora* al gezien, dat het afscheren van het haar een belangrijke geestelijke betekenis heeft. Zo mocht een Nazireeër tijdens de periode van zijn wijding aan God, zijn hoofdhaar niet afscheren. Maar bij het einde van zijn wijdingsperiode, moest hij zijn hoofdhaar afscheren en op het altaar aan God offeren. Ook de melaatse moest bij zijn reiniging het hoofdhaar afscheren.⁵ Het afscheren van het haar voor God, markeert in beide gevallen een overgang tussen de onreine, alledaagse en heilige sferen. Door het afscheren van het haar, kreeg men weer **toegang tot de samenleving** van de Israëlieten, of dat nu was vanuit het heilige of vanuit het onreine domein.

---

⁴ Deut. 7:15. Lees hier meer over in het boek *Moderne wetenschap in de Bijbel* door drs. Ben Hobrink.

⁵ Lev. 14:8-9, Num. 6:5,18.

Zo gebeurde het ook met de gevangengenomen vrouw. Vanuit de onreine volken, die de afgoden dienden, mocht de vrouw nu in de samenleving van de Israëlieten binnenkomen. Vroeger leefde ze als een melaatse op een onreine plek onder de heidenvolken en nu mocht ze te midden van een heilig volk gaan leven, op een plek waar God en mens elkaar ontmoeten. Als teken van deze **geestelijke overgang**, moest haar haar afgeschoren worden.

Maar niet alleen haar haar werd afgeschoren; ook haar nagels werden geknipt. Je kunt zeggen: alle uiteinden van het lichaam werden bijgewerkt. De haren op het hoofd, de nagels aan de tien vingers en de nagels aan de tien tenen. Dit laat ons zien, dat niet alleen haar denken gezuiverd, geheiligd en gewijd werd, bij het binnentreden van Gods volk, maar ook haar **handelen** en haar **wandelen**. De handen staan namelijk voor dat wat je doet en de voeten staan voor daar waar je gaat.

Vanaf het moment dat haar haren zijn afgeschoren en haar nagels zijn geknipt, mag zij niet meer denken aan de goden vroeger. Ook zal zij niet meer handelen naar alle verderfelijke handelingen, die zij bij haar oude volk deed. En nooit zal zij meer terugkeren naar haar oude woonplaats en familie, waar de afgoden vereerd werden. Daar neemt zij **definitief afscheid** van.

Bijzonder is ook dat ze een maand lang de tijd krijgt om haar vader en moeder te bewenen. Ze krijgt tijd om alle veranderingen emotioneel en geestelijk **te verwerken**, voordat ze een nieuw leven tegemoet gaat. Dit leert ons dat het nieuwe leven haar niet zonder meer opgelegd kan worden, maar dat zij **zelf tot een keuze** moet komen om het nieuwe leven te aanvaarden. Ze moet dit van binnenuit mee kunnen maken. Daarom krijgt ze tijd om te verwerken en na te denken.

Dit gaat niet perse om het betreuren van overledenen. Immers, wie zal zeggen dat de moeder van deze vrouw is omgekomen in de oorlog? Zij kan, net als haar dochter, heel goed nog in leven zijn. Maar het gaat om afscheid nemen van een oud leven en toegroeien naar **een nieuw leven**. Ook is het opvallend dat er niet staat, dat zij haar man mag bewenen. Mogen we hieruit opmaken dat de Israëlieten alleen **een jong meisje** mochten trouwen, wat nog in het huis van haar ouders verbleef...?

Natuurlijk is het zo dat oorlog niet bij de **beginbedoelingen van God** hoort. Ook hoort het niet bij Gods goede bedoelingen, dat mensen als gevangenen worden weggevoerd en vervolgens ten vrouw genomen worden. Toch zijn deze wetten onder de gegeven omstandigheden een grote vooruitgang. Ze zorgen ervoor dat er respectvol met de levens van mensen wordt omgegaan, in een oorlogssituatie.

Ik denk dat hierop de volgende uitspraak van Yeshua van toepassing is: *Mozes heeft vanwege de hardheid van uw hart u toegestaan ... maar van het begin af is het zo niet geweest.*⁶ Herinner u dat Deuteronomium de eerste wetsuitlegging, de eerste *midrash*, uit de mond van Mozes is. Gods wet wordt hier toegepast op een gebroken situatie.

---

⁶ Matth. 19:8.

Ik denk dat de gevangengenomen vrouwen, die getrouwd werden door Israëlitische mannen, uiteindelijk **beter af waren**, dan de vrouwen, die niet getrouwd werden. Het was in die tijd een grote ramp om als weduwe zonder man te moeten leven. Dan had je geen inkomsten en geen broodwinning. Nee, je had helemaal niets. Dat God de Israëlitische mannen toestaat om deze vrouwen te trouwen, is een grote zegen voor de vrouwen. Zo zullen zij tenminste nog een nieuw leven ontvangen.

Geestelijk beschouwd, gaan zij er al helemaal ver op vooruit, want nu mogen zij bij het **volk van God** gerekend worden. Zij kunnen kinderen voortbrengen, die een plaats en naam binnen Gods volk hebben. Hun nageslacht zal uiteindelijk ook in de Tempel van God mogen komen. Dat is een grote en bijzondere zegen van boven.

In de geestelijke oorlogsvoering heeft dit gedeelte ook verstrekkende gevolgen. Van nature maken wij namelijk allemaal deel uit van het volk en **de familie van satan**. Hij heeft het hier op aarde voor het zeggen gekregen, toen wij mensen door de zondeval onze autoriteit aan hem hebben overgedragen.⁷ De enige redding hieruit is het feit dat **Yeshua** naar deze wereld kwam, **ons in ondertrouw nam** en ons vrijkocht met de bruidsschat van zijn eigen bloed uit het vaderhuis van satan.

Maar stel nu, dat er niemand van de volken in leven mocht blijven. Of stel dat er onder geen enkele voorwaarde iemand van een ander volk getrouwd zou mogen worden. Dan zou Yeshua ons nooit in ondertrouw kunnen nemen en ons nooit uit het huis van de boze kunnen bevrijden. Nu is het echter **toegestaan** voor Hem om de satan te verslaan en ons als zijn vrouw weg te voeren uit zijn familie en ons in het Huis van zijn Vader te brengen...⁸

Yeshua heeft heel duidelijk gezegd, dat Hij in **oorlog** was met het demonische rijk van satan. Sommige mensen zeiden namelijk, dat Yeshua demonen uitdreef door Beëlzebul zelf, de aanvoerder van de demonen. Daarop antwoordde Yeshua:

*Ieder koninkrijk dat tegen zichzelf verdeeld is, wordt verwoest; en een huis dat tegen zichzelf verdeeld is, valt. Als nu ook de satan **tegen zichzelf verdeeld is**, hoe kan zijn rijk dan standhouden? Want u zegt dat Ik door Beëlzebul de demonen uitdrijf, door wie drijven uw zonen hen dan uit? Daarom zullen zij uw rechters zijn. Maar als Ik door de vinger van God de demonen uitdrijf, dan is het Koninkrijk van God bij u gekomen.*

*Wanneer een sterke gewapende man zijn woning bewaakt, is alles wat hij heeft veilig. Maar als **iemand die sterker is dan hij**, op hem af komt en hem overwint, neemt hij hem zijn hele wapenrusting, waarop hij vertrouwde, af en verdeelt zijn buit. Wie met Mij niet is, die is tegen Mij; wie met Mij niet verzamelt, die drijft uiteen.⁹*

Hieruit leren wij, dat Yeshua in oorlog is met satan. Het Koninkrijk van God komt hier in botsing met het rijk van de duisternis. Het is geen neutraal terrein op aarde. Ook leren we hier, wat er bij een demonuitdrijving eigenlijk gebeurt: Yeshua **bindt** de demon vast, **ontneemt** hem zijn wapenrusting en **rooft** zijn buit weg. De buit is de verlostte ziel.

---

⁷ Matth. 4:8-9, Joh. 8:44, 12:31, 14:30, 16:11, Ef. 2:2, 6:12, 1 Joh. 3:8-10.

⁸ Zie verder het zesde hoofdstuk van het boek *Wake Up* door Arno Lamm en Emile-Andre van Beckevoort.

⁹ Lukas 11:14-23.

Dat Yeshua **zielen buit maakt** op het rijk van de duisternis, blijkt ook uit Efeze 4:8, waar staat geschreven: *Toen Hij opvoer in de hoogte, voerde Hij een menigte aan gevangenen gevangen mee en gaf Hij gaven aan de mensen...* Yeshua heeft met het rijk van de duisternis gestreden en vele van hun gevangenen, als buit meegevoerd. Zo verlost Hij vele mensen uit het rijk van de duisternis om hen een nieuw leven te geven.

Het voorgenoemde vers is oorspronkelijk een citaat uit Psalm 68:18-19, waar staat geschreven: *De **strijdwagens van God** zijn tweemaal tienduizend, ontelbare duizenden. De Heer is bij hen, een Sinaï in heiligheid. U bent opgevaren naar omhoog, U hebt gevangenen als gevangenen weggevoerd, U hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen, ja, ook aan opstandigen: om bij U te wonen, Yahweh God!*

Hierin zien we de **geestelijke oorlogsvoering** in de hemelse gewesten uitgetekend. God komt met zijn legermacht van miljoenen engelen en neemt het op tegen het rijk van de duisternis. Vervolgens neemt Hij gevangenen, die al gevangen waren, Zelf als gevangenen mee omhoog. Daarna horen we dat Hij gaven buit maakt en begint uit te delen onder de mensen. En tenslotte horen we dat ook opstandige mensen nu bij Hem mogen wonen. Zij zijn verlost uit de gevangenis van hun opstandigheid.

Net als de vrouwen van verslagen volken, worden wij door God buitgemaakt, gered en als vrouw aangenomen. Dit leert ons, dat God mensen bij de boze weg roofst en dat wij soms ook mensen mogen wegroven bij de boze. Zeker, God geeft de mensen ook een **vrije keuze**, om zelf voor Hem te kiezen. Daar staat die maand quarantaine voor. Maar soms is het tijd om op agressieve wijze iemand uit het rijk van de duisternis **weg te roven**, omdat iemand echt verloren dreigt te gaan. Het is oorlog!

Wij worden door God buitgemaakt, zoals de vrouwen van verslagen volken. Opvallend is in dit verband, dat Gods volk eigenlijk altijd **als een vrouw** wordt geportretteerd in de Bijbel. En ook ten opzichte van kwade machten, wordt de mens eigenlijk altijd als een vrouw neergezet. Israël wordt beschreven als Gods vrouw. Maar Israël wordt ook als een overspelige vrouw getekend, die achter afgoden en andere heersers aangaat. De volgelingen van Yeshua worden als zijn bruid beschreven, maar de volgelingen van de antichrist als een hoer.¹⁰

Hieruit kunnen wij afleiden, dat de **geestelijke machten** aan de **mannelijke kant** van het spectrum worden neergezet en de mensen aan de vrouwelijke kant. Dit is niet heel verwonderlijk, omdat het mannelijke voor de gevende kant staat en het vrouwelijke voor de ontvangende kant. De geestelijke machten oefenen autoriteit uit en geven gaven aan de mensen. De mensen kiezen ervoor om dit te accepteren en te ontvangen of niet...

---

¹⁰ Ezech. 16 en 23, Openb. 17 en 19:6ev., etc. De gevallen engelen hebben seksuele omgang met de dochters van de mensenkinderen, vlg. Gen. 6:4. De naam van de belangrijkste afgod in het Oude Testament, Baäl, betekent 'man' of 'heer'. Een vrouw kan haar man taal-technisch in het Hebreeuws 'haar Baäl' noemen.

Ook in het gezin is de man het geestelijke hoofd en hij draagt de verantwoordelijkheid voor de familie. Hij oefent het gezag uit, geeft leiding en bepaalt de koers. Daarom moesten alle **mannen** van de goddeloze volken **in elk geval gedood** worden, zelfs van de volken ver weg. Zij oefenden namelijk het gezag uit van de demonische machten over hun families, vrouwen en kinderen.

In *parshat Kie Teetsee*' volgen nog allerlei geboden, die als doel hebben om met respect met je medemensen en met dieren om te gaan. Ze beschermen de **waardigheid** en **integriteit** van alle wezens op aarde. Dit zal van groot belang zijn in het Beloofde Land.

In onze *aliyah* komen we nog enkele van zulke geboden tegen. Allereerst zal een Israëliet, die een gevangengenomen vrouw de maand quarantaine al heeft laten doormaken, haar niet ook nog eens als slavin behandelen. Ze heeft een moeilijke en vernederende maand door moeten maken, dan verdient ze ook respectvol en als een **volwaardige vrije vrouw** behandeld te worden.

Hieruit kunnen we de algemene les leren, dat we andere mensen niet om ons heen hebben voor ons **eigen profijt** alleen. Als we alleen maar financieel en anderszins willen profiteren van mensen, dan behandelen we hen niet als volwaardige mensen. We dienen respectvol met anderen om te gaan en het leven hoger te waarderen, dan ons eigen gewin of ons eigen genoegen.

Verder wordt er een gebod gegeven, dat een man niet de zoon van zijn meest geliefde vrouw mag **voortrekken**, door het eerstgeboorterecht aan hem te geven, terwijl hij niet de eerstgeborene is. Het eerstgeboorterecht betekende een dubbel deel aan erfenis. Een man mag dus niet zeggen: de zonen van mijn ene vrouw staan mij niet aan, dus geef ik de eerstgeborene zoon van mijn andere vrouw een dubbel deel van de erfenis. Nee, de eerstgeborene zal het **eerstgeboorterecht** hebben.

Dit gebod laat ons zien, dat God niet wil dat we de één in de familie voortrekken, ten koste van de ander. We zullen ieder met respect en naar volle waardigheid moeten behandelen, ook al hebben we misschien onze emotionele voorkeuren. Dit wil niet zeggen, dat iedereen precies gelijk of hetzelfde behandeld moet worden. De eerstgeborene kreeg immers wel een dubbel deel. Maar daar had deze recht op, volgens de geboden van God. Zo zullen we ieder behandelen, naar dat **wat hem of haar toekomt** en **wat bij hem of haar past**. En altijd met waardigheid en respect.

Overigens kreeg de eerstgeborene ook niet zomaar een **dubbel deel**. Ten eerste was dit bedoeld om de bezittingen van de familie enigszins bij elkaar te houden, zodat het niet helemaal uiteen zou vallen. Maar bovenal was de eerstgeborene aan God gewijd. De eerstgeborene moest in principe aan God geofferd worden en stond dus in dienst van God.¹¹ Met een dubbel deel erfenis, komt dus ook een **dubbele verantwoordelijkheid** mee om er iets goeds mee te doen voor Gods aangezicht.

---

¹¹ Exod. 13:2, 34:19-20, Num. 3:12-13, etc.

Het laatste gebod van deze *aliyah* betreft een **opstandige zoon**. Respect voor mens en dier, uit zich als het goed is ook in respect van kinderen voor ouders. Als er een zoon is, die zijn ouders ongehoorzaam blijft, ook al wijzen die hem terecht en straffen die hem, dan moet er volgens de *Torah* hard opgetreden worden. Zijn vader en moeder moeten hem bij de stadspoort brengen en de mannen van de stad moeten deze zoon **stenigen**.

Waarom zo'n heftige straf? Wel, omdat de **basis voor alle gezag in het gezin** gelegd wordt. Als het daar scheef groeit en dit ouderlijke gezag valt niet in stand te houden, dan zal de samenleving uiteindelijk gaan wankelen. Dan zullen andere gezag relaties ook niet meer werken, zoals deze behoren te werken.

Een symptoom van het **wankelende gezag** in onze dagen, is duidelijk zichtbaar in het ontbreken van ouderlijk gezag. Veelal maakt de jeugd zelf wel uit wat ze wel en niet doen, in onze samenleving. Dit heeft zijn weerslag op de hele samenleving. Waar is nog gezag te vinden? Waar is het respect voor ouderen en gezagsdragers? Doet niet iedereen gewoon wat goed is in eigen ogen...?

De bovengenoemde straf van steniging zal waarschijnlijk niet of nauwelijks echt hebben plaatsgevonden. Maar het feit dat zo'n straf benoemd wordt, zorgt ervoor dat het ouderlijk, maatschappelijk en geestelijk gezag in stand gehouden kan worden. Er is een uiteindelijke stok achter deur, wanneer het echt uit de hand mocht lopen. Dit **voorkomt** in veel gevallen, dat het echt uit de hand loopt...

De opstandige zoon wordt door zijn ouders officieel omschreven als een **waardeloze vreter/verkwister** (*zoleel*) en als een **dronkaard** (*sovee'*). Het gaat dus om iemand, die zijn verantwoordelijkheid niet neemt en die alleen maar eet, drinkt en uitgeeft. Herkennen we onze jeugd hierin...? Het moderne uitgaansleven heeft hier soms veel van weg. Wat dat betreft is de titel van deze *parshah* ook heel toepasselijk: **wanneer zij uitgaan...**

Wat hebben we nu geleerd?

1. Voor de **letterlijke** en de **geestelijke oorlogsvoering** gelden dezelfde principes
2. **God beschermt zwakken** door zijn geboden
3. God bekommert zich om goede **hygiëne** en **gezondheid**
4. Soms stemmen concrete geboden niet overeen met Gods **beginbedoelingen**
5. Gods wet wordt namelijk toegepast in een **gebroken situatie**
6. Als we bij Gods volk gaan horen, moeten we ons **oude leven** definitief achter laten
7. Wij bevinden ons sinds de zondeval van nature in de **familie van satan**
8. **Yeshua rooft ons** bij satan weg en neemt ons in **ondertrouw** als zijn vrouw
9. Hoewel mensen een **vrije wil** hebben, mogen we mensen soms **roven** voor God
10. Alle mensen en dieren moeten met **respect** en **waardigheid** behandeld worden
11. Je mag iemand niet vanwege persoonlijke voorkeuren **voortrekken**
12. **Ouderlijk gezag** vormt de basis van alle gezag
13. In onze maatschappij **wankelt** dit gezag